

Sygn. akt VU 3059/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Główczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 roku w Legnicy

sprawy z wniosku J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 23 września 2014 roku

znak (...)

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od wnioskodawcy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 3059/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 września 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy J. K. prawa do emerytury. W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony wobec wymaganych ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227), nie udowodnił 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach oraz nie osiągnął wieku emerytalnego. Jednocześnie organ rentowy nie uznał za udowodniony jako okres pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia wnioskodawcy we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) Grupa (...) S.A. od 21 czerwca 1973 r. do 23 kwietnia 1974 r., od 30 września 1976 r. do 30 września 1991 r. i od 13 października 1991 r. do 31 grudnia 1991 r. ponieważ w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach nie został określony charakter wykonywanej pracy zgodnie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Odwołanie od powyższej decyzji, zaskarżonej w całości, złożył J. K., który domagał się jej zmiany poprzez uwzględnienie jego wniosku i przyznanie prawa do emerytury. Wnioskodawca zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń organu rentowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, do której doszło wskutek błędnej oceny dowodów, polegającą na uznaniu, iż skarżący nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach,

mimo iż zgromadzone w sprawie dokumenty dowodzą, że skarżący przepracował łącznie w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy ponad 15 lat jako murarz we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) Grupa (...) S.A. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż do jego obowiązków należało przede wszystkim wykonywanie prac przy murowaniu ścian fundamentowych w głębokich wykopach poniżej 1 m. Stanowisko pracy zostało wymienione w wykazie A, dział V, poz. 1 pkt 3, stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie, uzasadniając swoje stanowisko jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. K. wiek 60 lat życia ukończył w dniu (...) i niespornie na dzień 01 stycznia 1999 r. posiada ponad 27 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest on członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

(niesporne)

W okresach od 21 czerwca 1973 r. do 23 kwietnia 1974 r., od 07 maja 1976 r. do 30 września 1991 r. i od 13 października 1991 r. do 31 grudnia 1991 r. J. K. był zatrudniony we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) Grupa (...) na stanowisku murarz. Pracę tę wykonywał na takich obiektach jak (...) T., (...) L., Papiernia (...), (...) W., (...) Ś., T. Szpital, Szkoła B., budynek mieszkalny ul. (...), budowa O., itp.

dowód: angaże i kartoteki osobowe w aktach osobowych.

W świadectwach pracy z dnia 04 marca i 09 września 2004 r. (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) Grupa (...) S.A. we W. wskazano, że wnioskodawca nie wykonywał prac w szczególnych warunkach.

dowód: świadectwa pracy – w aktach osobowych i rentowych.

W świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach z 24 stycznia 2006 r. syndyk (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) Grupa (...) S.A. we W. wskazał, iż w okresach od 21 czerwca 1973 r. do 23 kwietnia 1974 r., od 07 maja 1976 r. do 30 września 1991 r. i od 13 października 1991 r. do 31 grudnia 1991 r. J. K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy murowaniu ścian fundamentowych w głębokich wykopach poniżej 1 m na stanowisku murarz, wymienione w wykazie A, Dział V, poz. 1 pkt 3, załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 9 MBiPMB z dnia 01 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w budownictwie, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę.

dowód: świadectwo w aktach rentowych, k. 10.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura powyższa przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

W rozpoznawanej sprawie zastosowanie znajdują przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U Nr8, poz. 43 ze zm.). Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia, pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W sprawie bezspornym był fakt, że na dzień 01 stycznia 1999 r. wnioskodawca posiada wymagane 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, nie jest członkiem OFE oraz na dzień wydania zaskarżonej decyzji (23 września 2014 r.) nie ukończył jeszcze 60 lat życia; wiek 60 lat ukończył (...)

Sporną kwestią wymagającą ustalenia Sądu było natomiast to, czy wnioskodawca posiada nadto 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Zaznaczyć przy tym należy, że okres ten może przypadać wyłącznie do dnia 31 grudnia 1998 r. (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., wnioskodawca nie udokumentował żadnego okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Jednocześnie nie uznał za pracę w takich warunkach zatrudnienia wnioskodawcy we (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) Grupa (...) S.A. we W. w czasie od 21 czerwca 1973 r. do 23 kwietnia 1974 r., od 07 maja 1976 r. do 30 września 1991 r. i od 13 października 1991 r. do 31 grudnia 1991 r. ponieważ w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach nie został określony charakter wykonywanej pracy zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r.

J. K. twierdził zaś, że w kwestionowanych przez organ rentowy okresach na stanowisku murarza stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach. Ubezpieczony argumentował, że do jego obowiązków należało przede wszystkim wykonywanie prac przy murowaniu ścian fundamentowych w głębokich wykopach poniżej 1 m.

Zgodnie z treścią § 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, zakład pracy winien wydać pracownikowi zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach, opierając się wyłącznie na posiadanej dokumentacji. Dokument taki jest podstawowym dowodem wykonywania tego rodzaju pracy dla organu rentowego rozpoznającego wnioski o emeryturę. Natomiast nie ulega wątpliwości – w świetle stanowiska reprezentowanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego – że w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody (tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r., III UZP 48/84, niepubl.). Również w uchwale z dnia 10 marca 1984 r. (III UZP 6/84, niepubl.) Sąd Najwyższy wyraźnie orzekł, że okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą być ustalone w postępowaniu odwoławczym także innymi środkami dowodowymi niż zaświadczenie zakładu pracy.

Istotny z punktu widzenia rozstrzygnięcia jest fakt, że w spornych okresach wnioskodawca będąc pracownikiem (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) Grupa (...) S.A. we W. był zatrudniony w budownictwie i jak wynika z zebranego w sprawie materiału (zeznania świadków oraz wynikający ze świadectwa pracy, niekwestionowany przez strony fakt zatrudnienia J. K. na stanowisku murarza) wykonywał typowe dla takiego stanowiska roboty murarskie związane z budową określonych obiektów. W świetle treści zeznań świadków prace te wykonywał nie tylko „... przy murowaniu ścian fundamentowych w głębokich wykopach poniżej 1 m.”

Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do wcześniejszego przejścia na emeryturę wymieniono wyłącznie w stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykazie A. Wskazane natomiast przez syndyka w treści świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach postanowienia zarządzenia Nr 9 MBiPMB z dnia 01 sierpnia 1983 r. nie przesądzają o tym, że wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach, w rozumieniu przepisów prawa ubezpieczeń społecznych. Należy

bowiem wskazać, iż wykonywanie pracy na stanowisku określonym w zarządzeniu resortowym, której nie wymieniono w wykazach A i B, stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), nie uprawnia do uzyskania emerytury na podstawie art. 32 ust. 1 w związku z art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2005 r., I UK 41/05, OSNP 2006/19-20/306), Stąd też niewystarczającym jest wskazanie, że praca była wykonywana na stanowiskach określonych jedynie w akcie branżowym (wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 25 czerwca 2014 r., III AUa 159/14, LEX nr 1489149).

Zgodnie ze stanowiącym załącznik Nr 1 do wymienionego wyżej rozporządzenia z dnia 07 lutego 1983 r. wykazem A, Dział V, poz. 1, w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych pracami w szczególnych warunkach są wyłącznie roboty wodnokanalizacyjne oraz budowa rurociągów w głębokich wykopach. Ponad wszelką wątpliwość, nie tylko w świetle treści zeznań świadków, ale również także twierdzeń ubezpieczonego, J. K. nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy robót wodnokanalizacyjnych ani też robót przy budowie rurociągów w głębokich wykopach. Brak jest także jakichkolwiek okoliczności wskazujących na wykonywanie innych, wymienionych w punktach 2 – 21 pozostałych prac.

Należy także zwrócić na istotną rozbieżność pomiędzy twierdzeniem wnioskodawcy, który wskazywał na fakt wykonywania pracy w głębokich wykopach z jego aktami osobowymi, z których wynika, iż jego praca była wykonywana raczej na wysokości. W aktach tych znajdują się bowiem liczne zaświadczenia lekarskie, wszystkie stwierdzające o jego zdolności do pracy na stanowisku murarza na wysokości.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że wnioskodawca nie wykazał, by w spornych okresach zatrudnienia wykonywał prace kwalifikowane przez rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze do prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego, w wymaganym wymiarze 15 lat.

Sąd zatem na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. pozbawione uzasadnionych podstaw odwołanie oddalił.